

RÄDDA BARNEN KOMMENTERAR

2025-04-30 12:43 CEST

Rädda Barnen kommenterar: Regeringens pressträff om nya verktyg för att bryta rekryteringen av barn in i gängen 30 april 2025

Den 30 april 2025 höll regeringen en pressträff där nya verktyg för att bryta rekryteringen av barn till allvarlig brottslighet presenterades. Förslagen bygger på utredningen SOU 2024:93 Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare, som Rädda Barnen lämnat remissvar på [Rädda Barnen svarar på remiss om effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare | Rädda Barnen](#). Under pressträffen framkom att regeringen vill gå längre än utredningen föreslår i vissa delar.

Hemliga tvångsmedel mot barn under 15 år som misstänks för brott

I utredningen föreslogs att polisen skulle få möjlighet att använda hemliga tvångsmedel mot barn under 15 som misstänks för grova brott med ett straffminimum på 4 år. Rädda Barnen tillstyrkte detta förslag, utifrån perspektivet att detta kan leda till tidig identifiering av barn som är i riskzon att begå grova brott, ökat skydd för barn samt identifiering av äldre personer som rekryterar barn till kriminalitet.

Idag presenterar regeringen ett mer långtgående förslag, där inte bara straffminimum ska ligga till grund för när tvångsmedlen får användas utan även brottets förväntade straffvärde.

Rädda Barnen ser stora risker med ett sådant förslag, utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv.

Förslaget skulle innebära att polis och åklagares förhandsbedömning av ett visst brotts faktiska straffvärde (vad gärningspersonen slutligen döms till) möjliggör användandet av hemliga tvångsmedel under brottsutredningen. Vid en rättegång och utifrån domstolens bedömning kan dock ett betydligt lägre straff senare utmätas. Detta skulle innebära att ett barn har blivit utsatt för den grova integritetsinkränkning användandet av hemliga tvångsmedel innebär utan lagligt stöd, något som dock framkommer först i efterhand.

Möjlighet för polis och tullverket att använda sig av preventiva tvångsmedel

Regeringen presenterade under dagens pressträff ytterligare ett förslag som inte återfanns i utredningen. Man föreslår att polisen och tullverket ska få använda preventiva tvångsmedel enligt preventionslagen för barn under 15 år. I utredningen föreslås endast SÄPO ges denna möjlighet, och enbart kopplat till terroristbrott. Det nya förslaget innebär att barn under 15 år som inte misstänks för brott kan bli föremål för hemliga tvångsmedel, till exempel telefonavlyssning eller kameraövervakning, i preventivt syfte. Rädda Barnen valde att inte svara på detta förslag i utredningen, då SÄPOs arbete ligger utanför Rädda Barnens kompetens. Rädda Barnen noterar dock att utredningen skriver följande om preventivlagen:

”Preventivlagen infördes för att tillgodose Säkerhetspolisens särskilda behov. Den är därför skraddarsydd för de brottstyper som enbart förekommer i Säkerhetspolisens verksamhet.”

Risker med regeringens nya förslag

Rädda Barnens största invändning efter dagens pressträff är att Regeringen lägger fram förslag som remissinstanserna inte har fått läsa och ta ställning till, då dessa inte återfanns i utredningen. Beredningskraven enligt grundlagen är således inte uppfyllda. Rädda Barnen finner det högst anmärkningsvärt att regeringen frångår reglerna om tillräcklig beredning när det handlar om förslag som kommer innebära stora ingrepp i barns integritet. Sådana förslag behöver analyseras grundligt utifrån ett barnrätts- och rättssäkerhetsperspektiv. Remissinstanser behöver ges möjlighet och tid att sätta sig in i förslagen och analysera dem, vilket inte sker i detta fall.

Då Rädda Barnen inte har getts möjlighet att läsa och analysera förslagen kan vi inte kommentera dem i detalj, men vill ändå lyfta flera risker med det som lades fram under dagens pressträff. Rädda Barnen ser stora risker för diskriminering, stigmatisering och barns rätt till integritet i åtgärder som möjliggör preventiva hemliga tvångsmedel mot barn som inte är misstänkta för brott. Rädda Barnen ser vidare stora risker för såväl rättssäkerheten som barns rättigheter, om kraven på olika brotts förväntade straffvärde blir vägledande för när tvångsmedel kan användas.

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33

Oskar Kollberg

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

oskar.kollberg@rb.se

0733 55 34 15

Oscar Nelson

Presskontakt

Pressekreterare

Presskontakt till generalsekreterare Åsa Regnér

oscar.nelson@rb.se

072-454 54 85